

Krzysztof Mielnikiewicz

Kpt. Józef Władysław Kobylański: prekursor kolekcjonerstwa łowieckiego

Wydawnictwo: Krzysztof Mielnikiewicz
Ostrów Mazowiecka 2019, 145 s.

Krzysztof Mielnikiewicz to wieloletni członek Polskiego Związku Łowieckiego (od 1980 r.), aktywny działacz Naczelnej Rady Łowieckiej (w tym Komisji Polityki Informacyjnej i Komisji Kultury) oraz Polskiego Związku Filatelistów. Uznawany jest za jednego z czołowych polskich działaczy łowieckich. Publicysta, pisarz, społecznik, kolekcjoner¹. Jego zainteresowania skupiają się przede wszystkim wokół filatelistyki i tematyki łowieckiej, w szczególności kultury oraz historii łowiectwa. Jak sam mówi: „Połączyłem zatem w naturalny sposób dwie pasje wywodzące się z codziennego życia człowieka pierwotnego: zbieractwo i łowy”².

Krzysztof Mielnikiewicz ukończył Wyższą Szkołę Inżynierską w Białymstoku i Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Krakowie. Zakładał kwartalnik łowiecki „Echo Puszczy Kurpiowskiej” i przez wiele lat nim kierował jako redaktor naczelny. Był też wieloletnim redaktorem naczelnym „Kultury Łowieckiej”. Przez ponad dwadzieścia lat pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej „Łowca Polskiego”³. W swoim doświadczeniu zawodowym był nauczycielem przedmiotów zawodowych w Technikum Mechanicznym w Ostrowi Mazowieckiej (w tym piętnaście lat na stanowisku zastępcy dyrektora), a także pełnił funkcje: wizytatora Kuratorium Oświaty i Wychowania w Ostrołęce oraz sekretarza powiatu ostrołęckiego⁴.

Autor recenzowanej pracy to badacz oddany swym pasjom. Jest autorem kilku publikacji zwartych, w tym siedmiu książek o tematyce łowieckiej. Pierwszą była monografia pt. *50 lat Koła Łowieckiego „Mykita” w Ostrowi Mazowieckiej*

1 L. Keller, *Honorowi członkowie Klubu Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej PZŁ*, „Kultura Łowiecka. Biuletyn Klubu Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej” 2019, nr 92, s. 32.

2 <http://www.kulturalowiecka.pl/index.html> [dostęp: 12 VII 2019 r.].

3 L. Keller, *op.cit.*, s. 32.

4 *Ibidem*, s. 36.

1947–1997. Powstała ona głównie w oparciu o kronikę koła prowadzoną do końca lat siedemdziesiątych XX w. przez inż. Henryka Gosiewskiego, założyciela koła⁵. W katalogu publikacji Polskiego Związku Łowieckiego⁶ wśród prac Krzysztofa Mielnikiewicza wskazano także: *Rutony po myśliwsku Kulawki* (wyd. w 2007 r.), *O łowach w Puszczy Białej i w Kole Łowieckim „Mykita”* (wyd. w 2008 r.), *Puszczańskie łowy. Monografia łowiecka okręgu ostrołęckiego* (wyd. w 2010 r.) oraz *Myśliwi w oflagach* (wyd. w 2012 r.)⁷. W ostatnich latach ukazały się kolejne dwie publikacje *Łowiectwo ludowe w Polsce* z ilustrowanym słownikiem tematycznym oraz będąca przedmiotem niniejszej recenzji praca *Kpt. Józef Władysław Kobylański: prekursor kolekcjonerstwa łowieckiego*. Aktualnie K. Mielnikiewicz pracuje nad książką *Kolekcjonerstwo łowieckie w Polsce*⁸.

Krzysztof Mielnikiewicz jest także autorem⁹ wielu rozdziałów w publikacjach zbiorowych i artykułów, w tym, jak wylicza Liliana Keller, m.in. w: „Łowcu Polskim”, „Kulturze Łowieckiej”, „Psach Myśliwskich”, „Echu Puszczy Kurpiowskiej”, „Lesie Polskim”, „Przeglądzie Leśniczym”, „Zachodnim Poradniku Łowieckim”, „Łowcu Świętokrzyskim”, „Mazowieckim Magazynie Łowieckim”, „Myśliwcu Warmińsko-Mazurskim”, „Łowcu Lubelskim” oraz w prasie lokalnej „Tygodniku Ostrołęckim”, „Rozmaitościach Ostrowskich”, czy „Roczniku Ostrowskim”¹⁰. Jako ekspert Polskiego Związku Łowieckiego jest także autorem licznych referatów i wykładów poświęconych kulturze, historii i kolekcjonerstwie łowieckim oraz wystaw łowieckich. W swoich pracach wykorzystuje bogaty, zgromadzony przez lata, zbiór prasy i książek o tematyce myśliwskiej (ok. 2 tys. woluminów), a także znaczący zbiór filatelistyczny¹¹.

Za swoją działalność K. Mielnikiewicz uhonorowany został wieloma odznaczeniami łowieckimi, w tym: Brązowym, Srebrnym i Złotym Medalem Zasługi Łowieckiej, Medalem Świętego Huberta, „Złomem” oraz odznaczeniami okręgu ostrołęckiego, siedleckiego i świętokrzyskiego, czy kół łowieckich: „Mykita” w Ostrowi Mazowieckiej, „Jenot” w Komorowie, „Szarak” w Małkini, „Ryś” w Adamowie, a także Medalem Zasługi dla Klubu Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej PZŁ oraz „Poloniae Culturae Venationis Bene Merenti”. Na szczególną uwagę zasługują znaczące odznaczenia pozamyśliwskie, a mianowicie: Złoty Krzyż Zasługi, Medal

5 Zob. K. Mielnikiewicz, *50 lat Koła Łowieckiego „Mykita” w Ostrowi Mazowieckiej 1947–1997: jednodniówka wydana z okazji Złotego Jubileuszu Koła*, Ostrow Mazowiecka 1997.

6 Katalog publikacji Polskiego Związku Łowieckiego, https://pzwow.pl/palio/html.run?_Instance=www&PageID=6&_C=C_BIBLIOTEKA.KATALOG&_AI=M&_Checksum=-950188459 [dostęp: 1 IX 2019 r.].

7 Zob. mb, *Ostrow Mazowiecka: Myśliwy Krzysztof Mielnikiewicz sięgnął po pióro*, „Tygodnik Ostrołęcki” 11.11.2012, <https://to.com.pl/ostrow-mazowiecka-mysliwy-krzysztof-mielnikiewicz-siegnal-po-pioro/ar/6509298>, [dostęp: 12 VII 2019 r.].

8 L. Keller, *op.cit.*, s. 33.

9 Wykaz publikacji Autora dostępny jest na stworzonym przez niego portalu: <http://www.kultura-łowiecka.pl/> [dostęp: 6 IX 2019 r.].

10 L. Keller, *op.cit.*, s. 33–34.

11 *Ibidem*, s. 34.

Komisji Edukacji Narodowej, Brązowe Odznaczenie im. J. Krasickiego, Brązowa, Srebrna i Złota Odznaka Honorowa Polskiego Związku Filatelistów¹².

Recenzowana praca ma charakter popularnonaukowej biografii poświęconej sylwetce kpt. Józefa Władysława Kobylańskiego. Zainteresuje przede wszystkim miłośników historii i kultury łowiectwa, w tym także kolekcjonerów. Ramy chronologiczne i merytoryczne obszaru badawczego tej rozprawy zostały przez Autora czytelnie ujęte, a sam język pracy jest logiczny i zwięzły. Pragmatyka użytego języka ogranicza się w większości do funkcji informacyjnych.

Celem K. Mielnikiewicza było przedstawienie sylwetki kpt. Józefa Kobylańskiego oraz materiałów poświęconych łowiectwu, stworzonych przez niego w ciągu całego życia, w tym również podczas pobytu w niemieckich obozach jenieckich. Oprócz informacji biograficznych dotyczących postaci kpt. J. Kobylańskiego, Autor przytacza zatem wiele fragmentów z oryginalnych opracowań bohatera publikacji, a także prezentuje materiał ikonograficzny dotyczący łowiectwa bezpośrednio i pośrednio związany z J. Kobylańskim. Ciekawy zbiór stanowią zestawione i zaprezentowane przez Autora w aneksie: wypisy z Głównych Kart Ewidencji Wojska Polskiego dotyczące służby kpt. J. Kobylańskiego, wykaz jego artykułów prasowych i wierszy, do których udało się Autorowi dotrzeć, czy wypisy z dzienników obozowych prowadzonych przez kapitana w niemieckiej niewoli.

Zgodnie z powyższymi założeniami w recenzowanej pracy można wyodrębnić trzy części: pierwszą – biograficzną dotyczącą kpt. Józefa Władysława Kobylańskiego, drugą poświęconą jego dorobkowi pisarskiemu i trzecią stanowiącą rozmaite wypisy z literatury i źródeł, które związane są z sylwetką bohatera. Pracę uzupełnia bibliografia.

Na część pierwszą książki składają się rozdziały: 1. Okres przemyski (1892–1930), 2. Pierwszy okres warszawski (1931–1939), 3. Wojna i okupacja (1939–1945), 4. Drugi okres warszawski (1946–1971). Fragment ten stanowi połowę objętości całego opracowania i charakteryzuje go zwarta tematycznie struktura. Autor przedstawił w nim biografię kpt. Kobylańskiego wraz z prezentacją jego dorobku. Materiał do tego fragmentu publikacji został zaczerpnięty z literatury oraz źródeł dostępnych w głównej mierze w internecie. Brak tu jednak odwołań do chociażby podstawowych, wydrukowanych dotychczas opracowań poświęconych sylwetce i zbiorom Kobylańskiego autorstwa m.in. J. Strzelczyk¹³, Z. Wolińskiego¹⁴,

¹² Ibidem, s. 36.

¹³ J. Strzelczyk, *Józef Władysław Kobylański i pasje jego życia*. W: *Szkice z dziejów obozów w Lamsdorf/Lambinowicach. Historia i współczesność*, z. 4, red. E. Nowak, Opole 2010, s. 102–117.

¹⁴ Zob. Z. Woliński, *Józef Władysław Kobylański (1893–1971): życie i dzieła*, „Kronika Warszawy” 2008, nr 1, s. 40.

S. Pańtak¹⁵, W. Sikorskiego¹⁶, I. Treichel¹⁷, czy znacznie starszych prac J. Bokiewicza¹⁸, W. Ziembickiego¹⁹, E. Chwalewika²⁰. Pominięcie ich w cytowaniu nie wpływa jednak znacząco na omawiane w pracy zagadnienia i losy kpt. J. Kobyłańskiego, gdyż Autor skrupulatnie przedstawił biografię swego bohatera. Brak jednak jest wskazania, w znacznej większości tekstu, odwołań, z których Autor czerpie konkretną wiedzę dotyczącą kolei życia kpt. Kobyłańskiego, nakazuje przyjąć jedynie popularyzatorską formę tej części pracy. Ponadto ten fragment recenzowanej publikacji niestety nie został wzbogacony o szerszy niż dostępny głównie w internecie materiał źródłowy, co znacząco podniosłoby jej walor naukowy. Autor odwołuje się w publikacji do zbioru prywatnego Leszka Szewczyka²¹, źródeł Centralnego Archiwum Wojskowego (obecnie Wojskowe Biuro Historyczne, Centralne Archiwum Wojskowe)²², Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie²³, zbiorów internetowych Archiwum Państwowego w Przemyślu²⁴ czy Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych (CMJW)²⁵. Wskazuje też na kwerendę w Dziennikach Personalnych²⁶, Narodowym Archiwum Cyfrowym²⁷ oraz zasó-

15 Zob. S. Pańtak, *Józef Władysław Kobyłański (1983–1971)*, „Łowiec Polski” 1995, nr 5, s. 36.

16 Zob. W. Sikorski, *Wybitni kolekcjonerzy. Józef Władysław Kobyłański*, „Biuletyn. Polski Związek Łowiecki. Klub Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej” 1997, nr 9, s. 18.

17 Zob. I. Treichel, *Kobyłański Józef Władysław*. W: *Słownik pracowników książki polskiej. Suplement*, [red. I. Treichel], Warszawa–Łódź 1986, s. 96–97.

18 Zob. J. Bokiewicz, *Zbiory bez ceny*, „Łowiec Polski” 1932, nr 9, s. 161.

19 Zob. W. Ziembicki, *Oficerska biblioteka myśliwska w Przemyślu*, „Łowiec” 1928, nr 8, s. 126.

20 Zob. E. Chwalewik, *Zbiory polskie. Archiwa, biblioteki, gabinety, galerie, muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie*, t. 2, Warszawa–Kraków 1927, s. 125, 130.

21 W słowie do czytelników Krzysztof Mielnikiewicz wskazuje, że Leszek Szewczyk wszedł w posiadanie „nieznanej dotychczas kolekcji pamiątek po Józefie Kobyłańskim i życzliwie ją udostępnił publicystom, historykom łowiectwa”. Autor nie wyjaśnia jednak, w jaki sposób osoba ta stała się właścicielem tego zbioru, a z perspektywy czytelnika i badacza mogłoby to również być interesujące.

22 Por.: Centralne Archiwum Wojskowe, sygn. Ap 13293+22882, Kobyłański Józef Władysław, b.p. (Autor pomija w swej pracy sygn. RKU 2823).

23 Autor, powołując się na zasób tego Muzeum, nie wskazuje jednak konkretnych sygnatur muzealiów i archiwaliów. Por.: Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa, Zbiory Działu Przyrodniczo-Łowieckiego, sygn. MŁJ-I-996, MŁJ-I-997, MŁJ-I-998.

24 Zob.: <http://www.przemysl.ap.gov.pl/art,444,%2090-lecie-przemyskiego-oddzialu> [dostęp: 13 IX 2019 r.].

25 Autor powołuje się w recenzowanej pracy na zbiory cyfrowe Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych (dalej: CMJW) wskazane na portalu www.szukajwarchiwach.pl o sygnaturach CMJW 346/4/0/-CMJW 346/4/0/67, przy czym należy podkreślić, że w zasobie tego portalu CMJW udostępniła jedynie spisy akt (tzn. podstawowe informacje o jednostkach), a nie skany – wizerunki konkretnych materiałów archiwalnych, na których treść powołuje się Autor w publikacji. Ponadto zapisy bibliograficzne K. Mielnikiewicza odnoszące się do konkretnych archiwaliów i muzealiów ze zbiorów tego Muzeum nie zawsze są precyzyjnie ujęte.

26 Przytoczony przez Autora zapis bibliograficzny jest tu raczej niepełny. Być może wykorzystał on dostępne online zbiory Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej. Por.: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication?id=47164&tab=3> [dostęp: 13 IX 2019 r.].

27 Autor, powołując się na Narodowe Archiwum Cyfrowe (dalej: NAC), nie wskazuje konkretnej sygnatury akt, jak choćby w przypadku wykorzystania zdjęcia kpt. Kobyłańskiego na s. 10 zaczerpniętego z NAC (prawidłowy zapis: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny – Archiwum Ilustracji,

bie Fundacji „Ośrodek Karta”²⁸. Bardzo często odniesienia do źródeł pozbawione są konkretnych sygnatur wskazujących na daną treść przytaczaną przez Autora (dotyczy to zarówno materiału tekstowego, jak i ilustracji). Ponadto K. Mielnikiewicz nie dotarł do równie istotnych źródeł, choćby tych przytoczonych w artykule J. Strzelczyk, tj. Polskiego Czerwonego Krzyża Biura Informacji i Poszukiwań²⁹ czy list transportowych polskich jeńców wojennych znajdujących się w zbiorach Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych³⁰. Powoływanie się na właściwe źródła, wskazanie miejsca ich przechowywania, czy poprawny zapis określonych sygnatur, to działania zasadne z wielu względów, przede wszystkim warsztatowych. Tym bardziej że w pracy Autor stosuje równocześnie dwa style opisu bibliograficznego: harwardzki oraz według normy polskiej³¹. Pomijając kwestie odwołań do literatury i źródeł oraz drobnych omyłek³², niewpływających znacząco na sam przekaz, informacje zawarte w omawianej części recenzowanej pracy są dokładne i szczególnie ujęte z perspektywy interesującej Autora pracy, tj. ukazania sylwetki kpt. Kobyłańskiego jako prekursora kolekcjonerstwa łowieckiego. Ponadto rozdział trzeci zawiera materiał przytoczony wprost przez Autora z różnych źródeł, w tym jak sam wskazuje z zasobu Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych, Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie oraz zbiorów prywatnych Leszka Szewczyka. Niestety i tu, pomimo wykorzystania niezmiernie wartościowego materiału³³, w tym

sygn. 1-W-208), ani też chociażby odnośnika do strony internetowej. Por.: <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/58622/> [dostęp: 13 IX 2019 r.].

28 Autor przywołując materiał ikonograficzny (zob. np. s. 26) nie wskazuje sygnatury akt ani np. strony internetowej, z której został zapożyczony obiekt.

29 Polski Czerwony Krzyż, Biuro Informacji i Poszukiwań, Lista strat PCK, sygn. 20398.

30 CMJW, Wehrmachtauskunftstelle für Kriegerverluste und Kriegsgefangene, sygn. WAST-Oflag VI B, l. 1.

31 Pojawiają się także nieliczne przypisy w tekście, które nie mają swego odnośnika w zapisie bibliograficznym na końcu pracy. Zob. np.: s. 17 recenzowanej pracy: Autor przytacza przypis: Pawlikowski 1935, 2: 4, podczas gdy w bibliografii wskazuje jedynie na to czasopismo, lecz rocznik 1930, nr 4, s. 2. Natomiast rzeczywiście wskazany w przypisie fragment znajduje się w: M. Pawlikowski, *Nadestane Wydawnictwa*, „Gdzie To Gdzie Zagrały Trąbki Myśliwskie?” 1935, nr 2, s. 4. Roczniki czasopisma dostępne są w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication?id=215236&from=&dirids=1&tab=1&lp=1&QI=59859F80089FDF5FEDF4C7223AFB16D2-3> [dostęp: 16 IX 2019 r.].

32 Np. omyłkowy zapis nazwy Targu Jiu zamiast Târgu Jiu, czy skrótu YMCI zamiast poprawnego YMCA.

33 Chociażby na stronach 24 i 25 oraz od strony 45 do 47 Autor cytuje fragmenty zaczerpnięte z opisu zasobu cyfrowego Zbioru Józefa Kobyłańskiego opublikowanego na portalu szukajwarchiwach.pl. Zob.: <https://szukajwarchiwach.pl/346/4/0#tabZespol> [dostęp: 16 IX 2019 r.]. Przy czym w odwołaniu wskazuje jako źródło: sygn. CMJW 346/4/0/1-64 (sygnatura ta jest sygnaturą konkretnych jednostek znajdujących się na ww. portalu o numerach porządkowych od 1 do 64), a w drugim przypadku (zob. s. 45) błędnie podaje, że jest to cytowanie wprost z dziennika obozowego znajdującego się w zbiorach CMJW. Warto podkreślić, że przytaczany przez Autora w obu tych częściach pracy tekst pochodzi z opracowania Joanny Banik, autorki Inwentarza Zbioru Akt Zbioru Józefa Kobyłańskiego, a fragmenty, na które powołuje się w nim J. Banik pochodzą z Archiwum CMJW, Zbiór Józefa Kobyłańskiego, sygn. 59/1, s. 45, 69; ibidem, sygn. 66; oraz ibidem, sygn. 1-11 i 14. Por.: J. Banik, Inwentarz Zbioru Akt Zbioru Józefa Kobyłańskiego, Opole 2005, s. 3-6, maszynopis.

archiwalnego³⁴ i ikonograficznego³⁵, zapis bibliograficzny podawany przez Autora nie jest precyzyjny.

Natomiast cytaty zaczerpnięte wprost z oryginalnych rękopiśmiennych pamiętników kpt. Józefa Kobyłańskiego i ujęcie ich w pracy, stanowi znaczące uzupełnienie merytoryczne recenzowanej książki. Warto zwrócić szczególną uwagę na całościowo przytoczone teksty Kobyłańskiego: „Słowo wstępne J.W. Kobyłańskiego na «Wieczorne Myśliwskim ku czci św. Huberta» w dniu 3 XI 1941 r. w Oflagu VI E Dorsten”, „Święty Hubert w Dössel 3 XI 1942”, „W hołdzie św. Hubertowi”, „W święto patrona myśliwych”, „Kawalerzyści ku czci św. Huberta”. W znacznej części dopiero dzięki publikacji w opracowaniu K. Mielnikiewicza zostały one upublicznione i w przystępnej formie zaprezentowane innym pasjonatom historii i kultury łowieckiej.

Znakomitym dopełnieniem treści merytorycznych ujętych w rozdziałach 1–4 jest zestawienie w dalszej części pracy dorobku pisarskiego kpt. Józefa Władysława Kobyłańskiego i ujęcie go chronologicznie w ramach następujących kategorii: książki i broszury, opracowania w pracach zbiorowych, artykuły w prasie łowieckiej, leśnej, kalendarzach myśliwskich i leśnych, artykuły w prasie pozamyśliwskiej. Autorowi udało się zebrać ten materiał bibliograficzny. Łącznie wylicza on ponad 380 pozycji autorstwa Kobyłańskiego. Dodatkowo wskazuje także na opracowania innych osób, które pisały o aktywności Kobyłańskiego lub recenzowały jego teksty.

Ostatnią część pracy zajmują różne aneksy. Ujęty w nich przez K. Mielnikiewicza materiał został sklasyfikowany chronologicznie. Pierwsze fragmenty odnoszą się do lat 1892–1939 i stanowią wypisy z Głównych Kart Ewidencyjnych Wojska Polskiego dotyczących służby kpt. J. Kobyłańskiego. Autor recenzowanej pracy dokonał tu przytoczenia dosłownego z tych kart, przy czym nie wskazał dokładnego źródła pochodzenia informacji zamieszczonych w wypisach³⁶. Kolejną część aneksu stanowią cytowane artykuły prasowe³⁷ i wiersze Kobyłańskiego³⁸.

34 Wielokrotnie przytaczane są w opracowaniu obszerne fragmenty ze zbiorów archiwalnych Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa (zob. np. s. 34–43) oraz Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych (zob. np. s. 52–56) nie wskazując jednak dokładnych sygnatur.

35 Autor w bardzo interesujący sposób wzbogaca szczegółową treść publikacji materiałami ikonograficznymi. Rzadko jednak wskazuje źródło pochodzenia danej ilustracji lub stosuje nieprecyzyjny zapis dotyczący tego źródła. Przykładem mogą być ilustracje ze stron 27, 28, 30, 31, 35, 37, 53 i in. W szczególności odnosi się to do materiałów zaczerpniętych ze zbiorów Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie oraz Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych. Istotny jest także brak w pracy wykazu ilustracji, gdzie mógłby K. Mielnikiewicz we właściwy sposób doprecyzować dane dotyczące pochodzenia owych materiałów.

36 Należy przyjąć, że Autor pozyskał te dane ze zbiorów Centralnego Archiwum Wojskowego, sygn. Ap 13293+22882, Kobyłański Józef Władysław, b.p.

37 Autor przytacza dwa artykuły z czasopisma „Czas” 1936 nr 13 i 157. Wskazany zapis bibliograficzny, choć niepełny, sugeruje wykorzystanie zbiorów cyfrowych Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej. Por.: <http://mbc.malopolska.pl/dlibra/publication?id=55496&tab=3> [dostęp: 16 IX 2019 r.] oraz <http://mbc.malopolska.pl/dlibra/publication?id=55215&tab=3> [dostęp: 16 IX 2019 r.].

38 Autor wskazuje jako źródło ogólnie zbiory Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie.

Najobszerniejszą część aneksu (s. 104–140) stanowią wypisy z dziennika obozowego prowadzonego przez kpt. J. Kobyłańskiego w obozach jenieckich – oflagach VI E Dorsten i VI B Dössel z lat 1941–1945. Autor wskazuje, że wykorzystał tu wybrane fragmenty pamiętnika J. Kobyłańskiego pochodzące ze zbiorów archiwalnych Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych o sygnaturze 60³⁹, wzbogacając ich treść materiałem ilustracyjnym, głównie ze zbiorów CMJW, Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa oraz prywatnych zbiorów Leszka Szewczyka. Wypisy tekstów z dziennika obozowego, przytoczone przez Krzysztofa Mielnikiewicza w recenzowanej pracy, stanowią rzeczywiście, jak wskazał prof. dr hab. Dariusz J. Gwiazdowicz we wstępie do recenzowanej publikacji, ową „benedyktyńską pracę dokumentalisty”. Tym bardziej cieszy, że po tylu latach wypisy te zostały w jakiś sposób odnalezione i wydane w tak bogatej formie wraz z biografią kpt. Józefa Kobyłańskiego. Od badacza oczekiwać jednak należy, by wykorzystując w pracy wprost konkretny materiał źródłowy, w szczególności, jeśli są to jego kopie, będzie skrupulatny, a źródła pochodzenia zostaną zweryfikowane. Należałoby wskazać dokładnie miejsce przechowywania oryginalnych dokumentów wraz z poprawnymi sygnaturami, w szczególności, kiedy to sam badacz powołuje się, że zaczerpnął je ze zbioru Józefa Kobyłańskiego z Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych.

Podsumowując, recenzowana praca jest cenną publikacją popularnonaukową w dorobku K. Mielnikiewicza, jak i wydawnictw poświęconych kulturze i historii łowiectwa. W skrupulatny sposób przedstawia on losy kpt. Kobyłańskiego wraz z przeplatającymi się w nich przez całe jego życie wątkami dotyczącymi łowiectwa. Pewien jednak niedosyt pozostaje w zakresie przeprowadzonych przez Autora kwerend zarówno w zbiorach bibliotecznych, jak i archiwalnych, a także zamieszczenia właściwych informacji odnośnie do wykorzystywanych źródeł, w szczególności, kiedy sporą część opracowania stanowią wypisy z oryginalnych źródeł. Z kolei kompletność przytoczonej bibliografii opracowań autorstwa J. Kobyłańskiego jest niewątpliwie jedną z zalet omawianej książki. Poczynione uwagi nie przysłaniają ostatecznie pozytywnej oceny omówionej publikacji, zwłaszcza w zakresie popularyzacji losów i dorobku kpt. J. Kobyłańskiego. Praca zawiera bowiem spójną biografię kapitana wzbogaconą o fragmenty jego pamiętników, dotychczas nieupublicznianych w tak szerokiej formie. Krzysztofowi Mielnikiewiczowi należy się uznanie za uhonorowanie tą publikacją gorącego patrioty, dzielnego obrońcy ojczyzny, niepowtarzalnego pasjonata kultury i tradycji myśliwskiej, kolekcjonera, bibliofila, którego dorobek wniósł trwałe wartości do kultury łowieckiej. Tym samym Autor recenzowanej pracy wypełnił przyświecający Kobyłańskiemu przy tworzeniu swoich kolekcji cel,

39 Autor wskazuje tu na wykorzystanie zbioru Józefa Kobyłańskiego znajdującego się w zasobie Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych, sygn. 60, przy czym cytowany przez Autora wprost w całości ze źródłowego pamiętnika tekst „*Wieczór myśliwski*” ku czci św. Huberta nie znajduje się w ww. pamiętniku. Pod tą sygnaturą figuruje jedynie oryginał pamiętnika Kobyłańskiego z niewoli niemieckiej, na który K. Mielnikiewicz powołuje się w dalszej części aneksu. Tekst „*Wieczór myśliwski...*” trafił do CMJW w postaci kopii, przekazanej przez Witolda Sikorskiego.

aby jego zbiór „służąc szlachetnej idei prastarego myślistwa ojczystego, przetrwał dłużej niż żywot jednego pokolenia”⁴⁰.

40 J. Bokiewicz, *op.cit.*, s. 161.

Joanna Ojdana